

Stanisław Garlicki

Nowela [dokończenie]

Palestra 3/2-3(14-15), 22-31

1959

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

STANISŁAW GARLICKI

adwokat

Nowela

(dokończenie)

II

14. Artykuł 41 ustawy zwalnia wymienione w nim osoby nie tylko od obowiązku odbycia aplikacji adwokackiej i złożenia egzaminu adwokackiego, lecz i od obowiązku odbycia aplikacji sądowej i złożenia egzaminu sędziowskiego.

Zwolnienie od obowiązku odbycia aplikacji sądowej i złożenia egzaminu sędziowskiego nabierze znaczenia dopiero z chwilą wejścia w życie rozporządzenia przewidzianego w art. 96¹ ustawy. Wymienione w art. 41 osoby muszą natomiast czynić zadość wszystkim pozostałym warunkom wskazanym w art. 40 ustawy, w szczególności muszą mieć ukończone wyższe studia prawnicze z przepisanyymi egzaminami. W żadnym wypadku osoba nie posiadająca takich ukończonych studiów nie może być wpisana na listę adwokacką, choćby przez odpowiedni czas zajmowała np. stanowisko sędziego lub prokuratora.

Nowela wprowadza w art. 41 jeszcze dalszą zmianę, jeśli chodzi o sędziów i prokuratorów, usuwając w ten sposób pewne wątpliwości, jakie w tej mierze nasuwał dotychczasowy tekst ustawy. Art. 41 ustawy w dotychczasowym brzmieniu zwalniał od odbycia aplikacji i obowiązku złożenia egzaminu m. i. osoby zajmujące co najmniej przez trzy lata „stanowiska sędziowskie lub prokuratorские” (podkreślenie moje — S.G.). Nowela natomiast zwalnia od tych warunków osoby zajmujące stanowisko sędziego, prokuratora, wiceprokuratora lub podprokuratora. Do uzyskania zwolnienia z art. 41 ustawy nie wystarcza zatem pełnienie funkcji sędziowskich lub prokuratorских, konieczne jest bowiem posiadanie nominacji na sędziego, prokuratora, wiceprokuratora lub podprokuratora. Wynika stąd, że z uprawnień z art. 41 ustawy nie mogą korzystać osoby pełniące

nawet funkcje sędziego lub prokuratora, lecz nie będące sędzią lub prokuratorem. Tak więc nie mogą korzystać z tych uprawnień asesorzy sądowi oraz referendarze śledczy prokuratury, a czas spędzony na tych stanowiskach nie wlicza się im do wymaganego przez art. 41 trzyletniego okresu.

Zgodnie z art. 60 prawa o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity: Dz. U. z 1950 r. Nr 39, poz. 360) i art. 5 ustawy z dn. 22.VII.1952 r. zawierającej przepisy wprowadzające Konstytucję PRL (Dz. U. Nr 33, poz. 233) sędziów mianuje Rada Państwa. Kto więc nie ma nominacji na sędziego ze strony Rady Państwa (lub poprzednio: Prezydenta Rzeczypospolitej), ten nie może być uznany za zajmującego stanowisko sędziego w powszechnym wymiarze sprawiedliwości w rozumieniu art. 41 ustawy. Na zagadnienie to zwracam uwagę dlatego, że dotychczas zachodzą jeszcze wypadki pełnienia funkcji sędziowskich przez osoby nie posiadające nominacji przewidzianych w art. 60 prawa o ustroju sądów powszechnych; osoby te powołane zostały na stanowisko sędziowskie przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie przepisów dekretu z dn. 14.V.1946 r. (Dz. U. Nr 22, poz. 139).

Prokuratorów mianuje Generalny Prokurator, ale prokuratorów Prokuratury Generalnej i prokuratorów wojewódzkich mianuje Przewodniczący Rady Państwa (ustawa z dn. 20.VII.1950 r. o Prokuraturze Rzeczypospolitej Polskiej — Dz. U. Nr 38, poz. 346). Do zastosowania art. 41 ustawy konieczna jest nominacja na prokuratora (wiceprokuratora, podprokuratora), nie wystarczy natomiast zajmowanie innego stanowiska, np. referendarza śledczego lub asesora prokuratury.

15. Wprowadzony przez nowelę przepis art. 41¹ mówi o obligatoryjnym wpisie na listę adwokacką przez rady adwokackie osób zajmujących stanowisko sędziego lub prokuratora (wiceprokuratora, podprokuratora) w powszechnym wymiarze sprawiedliwości lub wojskowej służbie sprawiedliwości, jeżeli osoby te zajmowały którekolwiek ze wskazanych wyżej stanowisk co najmniej przez 3 lata, a po ich opuszczeniu złożyły wniosek o wpis na listę w ciągu 2 lat, jeżeli następnie mają ukończone wyższe studia prawnicze z ukończonymi egzaminami i wreszcie jeżeli uzyskana została zgoda na wpis ze strony Ministra. W tych wypadkach rady mogą jedynie badać, czy kandydat odpowiada warunkom przewidzianym w art. 41¹, a jeżeli wszystkie te warunki są spełnione, nie może nastąpić odmowa wpisu.

Uprawnienia, o których mowa, dotyczą jedynie osób wymienionych w art. 41¹ ust. 1. Nie są więc nimi objęte wszystkie pozostałe osoby, któ-

rych dotyczy art. 41. W szczególności z uprawnień tych nie mogą korzystać sędziowie w sądach ubezpieczeń społecznych oraz rzecznik interesu publicznego i jego zastępca przy Trybunale Ubezpieczeń Społecznych. Artykuł 41 odróżnia bowiem sędziów w powszechnym wymiarze sprawiedliwości i w wojskowej służbie sprawiedliwości od sędziów w sądach ubezpieczeń społecznych (to samo dotyczy i rzecznika), art. zaś 41¹ ust. 1 wymienia tylko sędziów powszechnego wymiaru sprawiedliwości lub wojskowej służby sprawiedliwości i tym samym nie obejmuje sędziów sądów ubezpieczeń społecznych i rzecznika.

Ponieważ w wypadku art. 41¹ ust. 1 rady adwokackie nie są uprawnione do badania pozostałych warunków koniecznych do wpisu (obywatelstwo, rękojmia, nieskazitelný charakter), przeto ustawodawca wprowadza wymaganie uzyskania zgody Ministra na wpis. Minister, zanim wyrazi swą zgodę, weźmie przedtem pod uwagę, czy petent posiada nieskazitelný charakter i czy daje rękojmię wykonywania zawodu (np. ze względu na wiek lub stan zdrowia). Ta zgoda Ministra różni się od przewidzianego w art. 43¹ sprzeciwu Ministra, albowiem musi ona nastąpić przed dokonaniem wpisu na listę. Brak zgody jest wystarczającą i wiążącą przesłanką do odmowy wpisu.

Ze względu na poszanowanie praw nabytych zgoda Ministra, jeżeli zostanie już przez niego udzielona, nie może być w następstwie cofnięta (patrz jednak końcowy ustęp niniejszego punktu).

Ustawa nie normuje trybu uzyskania zgody Ministra. Jeżeli Minister nie wyrazi tej zgody z własnej inicjatywy (gdy jest zawiadomiony o ubieganiu się o wpis osoby wymienionej w art. 41¹ lub gdy następuje to na skutek prośby tej osoby), to rada adwokacka nie ma obowiązku zwracania się do Ministra o wyrażenie przez niego zgody na wpis, lecz powinna wniosek o wpis oddalić ze względu na brak tej zgody.

Osoby wymienione w art. 41¹ ust. 1, jeżeli ubiegają się o wpis, powinny zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy wskazać we wniosku o wpis na listę siedzibę, w której zamierzają wykonywać zawód. Podlegają one jednak w tym zakresie ograniczeniu z art. 41¹ ust. 3, mianowicie nie mogą obrać sobie siedziby w miejscowości, w której zajmowały wymienione w art. 41¹ ust. 1 stanowisko w ciągu ostatniego roku przed opuszczeniem zajmowanego stanowiska. Od tego ograniczenia może zwolnić petenta Minister w szczególnie uzasadnionych wypadkach (art. 41¹ ust. 4). Ocena, czy zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki, należy wyłącznie do Ministra. Wskazanie przez petenta siedziby nie odpowiadającej warunkom wymienionym w art. 41¹ ust. 3 uzasadni odmowę wpisu na listę, jeżeli nie zostanie uzyskana zgoda Ministra z art. 41¹ ust. 4.

Nieco odmiennie przedstawia się sytuacja osób wymienionych w art. 41¹ ustawy, jeżeli złożą one wniosek o wpis na listę po upływie 2 lat od chwili opuszczenia stanowiska wymienionego w art. 41¹ ust. 1 ustawy. Rada Adwokacka ocenia wówczas, czy zachodzą wszystkie warunki wymienione w art. 40 ust. 1—4 ustawy, w szczególności, czy petent daje rękojmię należytego wykonywania zawodu, a następnie ocenia nieskazitelnosć jego charakteru. Ocenia ponadto, oczywiście, czy petent czyni zadość warunkom z art. 41¹ ust. 1 ustawy i czy minęło 2 lata od opuszczenia przez niego zajmowanego stanowiska. Natomiast nie jest potrzebna w tej sytuacji zgoda Ministra na wpis na listę ani też — wobec upływu 2-letniego terminu — nie wchodzi w grę ograniczenia co do siedziby z art. 41¹ ust. 3 ustawy. Jeżeli wszystkie te warunki zachodzą, wpis na listę jest obligatoryjny w tym sensie, że podstawą jego odmowy nie może być żadna inna okoliczność, np. nadmierna liczba adwokatów w danej miejscowości lub w danej izbie w ogóle.

Do osób wymienionych w art. 41¹ stosuje się art. 43¹, przewidujący sprzeciw Ministra od uchwały w przedmiocie wpisu na listę. W stosunku do osób wymienionych w art. 41¹ ust. 2 przepis ten nie budzi wątpliwości. Powstaje natomiast zagadnienie, czy Minister może złożyć sprzeciw przeciwko wpisowi na listę w stosunku do osób z art. 41¹ ust. 1 ustawy, tzn. w stosunku do osób, co do których poprzednio wyraził zgodę na wpis. Wydaje się, że z braku podobnego przepisu co art. 40² ust. 2 należy przyjąć, iż sprzeciw taki może być złożony. Mogłoby to nastąpić np. wówczas, gdyby mimo braku zezwolenia z art. 41¹ rada adwokacka wyznaczyła petentowi siedzibę w miejscu jego urzędowania w ostatnim roku albo gdyby po wyrażeniu zgody na wpis, a przed terminem z art. 43¹ zaszły okoliczności, które sprawiłyby, że Minister uznałby za wadliwą udzieloną przez siebie zgodę. Będzie to więc jedyny wypadek, w którym Minister w określonym czasie może pozbawić skutku udzieloną przez siebie zgodę na wpis na listę adwokacką, a to wskutek złożenia sprzeciwu z art. 43¹.

16. Art. 43¹ przywraca instytucję sprzeciwu Ministra przeciwko wpisowi na listę adwokatów (a przez art. 72 ustawy — także przeciwko wpisowi na listę aplikantów adwokackich), znaną przedtem ustawie z dn. 27.VI.1950 r. i uchyloną następnie przez nowelę z dn. 19.XI.1956 r. Istnieją jednak dwie odmiennosć w stosunku do dawnego art. 48 ustawy z dn. 27.VI.1950 r. Po pierwsze sprzeciw Ministra musi zawierać uzasadnienie, czego nie przewidywał dawny art. 48. Po drugie inaczej obliczony jest termin 30-dniowy. Według dawnego art. 48 Minister mógł zgło-

się sprzeciw w ciągu 30 dni od daty podania mu do wiadomości uchwały rady adwokackiej stanowiącej o wpisie na listę. Zgodnie zaś z obecnym art. 43¹ Minister obowiązany jest złożyć sprzeciw w takim terminie, aby rada adwokacka otrzymała zawiadomienie o sprzeciwie w ciągu 30 dni od daty doręczenia Ministrowi zawiadomienia o swej uchwale zarządzającej wpis. Minister musi zatem zdecydować się na złożenie sprzeciwu przed upływem 30 dni, mianowicie w takim terminie, aby najpóźniej w trzydziestym dniu (od doręczenia mu zawiadomienia o uchwale rady stanowiącej o wpisie) rada otrzymała zawiadomienie o sprzeciwie Ministra.

Ze względu na wyraźny przepis art. 43¹ jest rzeczą obojętną data wysłania przez Ministra pisma podającego radzie do wiadomości, iż zgłasza on sprzeciw; decydująca jest tu jedynie data otrzymania tego pisma przez radę.

Sprzeciw doręczony radzie po upływie 30-dniowego terminu jest pozbawiony skutków prawnych. Z tego względu istotne znaczenie ma data doręczenia Ministrowi zawiadomienia o uchwale stanowiącej o wpisie. Doręczeń tych należy dokonywać w sposób umożliwiający ustalenie dokładnej daty doręczenia (w wypadku więc doręczenia przez pocztę należy tego dokonać nie zwykłym listem poleconym, lecz za recepisem zwrotnym). To samo dotyczy ustalenia daty otrzymania przez radę zawiadomienia o sprzeciwie Ministra.

Sprzeciw Ministra jest nieodwoalny, w razie więc jego złożenia uchwała rady w przedmiocie wpisu na listę traci swą moc prawną. Nie sądzę, aby rada po otrzymaniu sprzeciwu obowiązana była podejmować ponowną uchwałę odmawiającą wpisu, sprzeciw bowiem Ministra kończy postępowanie i jest orzeczeniem ostatecznym wydanym przez władzę naczelną.

Dziekan rady nie może przyjąć przewidzianego w art. 44 ślubowania przed upływem terminu z art. 43¹, a wpisany na listę nie może przed złożeniem ślubowania rozpocząć wykonywania czynności zawodowych. W jednym tylko wypadku, wymienionym w art. 40², Minister nie jest uprawniony do złożenia sprzeciwu; uchwała rady nakazująca wpis na listę jest wtedy ostateczna, a dziekan może niezwłocznie odebrać ślubowanie (patrz cz. I punkt 13 niniejszej pracy drukowanej w poprzednim numerze „Palestry”).

17. Znowelizowany art. 69 ust. 2 ustawy kładzie kres wątpliwościom, jakie nasuwało wadliwie sformułowane poprzednie brzmienie tego przepisu. Znowelizowane brzmienie art. 69 ust. 2 wyraźnie stanowi, że skreśleniu z listy adwokata lub aplikanta adwokackiego nie stoi na przeszkoc-

dzie toczące się przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne, chyba że skreślenie miałyby nastąpić na skutek zgłoszenia wystąpienia z adwokatury lub przeniesienia siedziby do innej wojewódzkiej izby adwokackiej. Adwokat (lub aplikant adwokacki) nie może „uciec” od postępowania dyscyplinarnego przez zgłoszenie wystąpienia z adwokatury, rada adwokacka zaś nie może wypuścić go w takim wypadku ze swej jurysdykcji przez wyrażenie zgody na przeniesienie siedziby do innej izby adwokackiej, wyrażenie bowiem zgody może w konsekwencji prowadzić do konieczności skreślenia z listy. Dlatego też przy rozpatrywaniu wniosków z art. 61 ustawy rada adwokacka powinna zawsze badać, czy przeciwko petentowi nie toczy się postępowanie dyscyplinarne, a jeżeli jest ono w toku, odmówić zgody na przeniesienie siedziby do innej izby. W pozostałych natomiast wypadkach skreśleniu nie stoi na przeszkodzie toczące się postępowanie dyscyplinarne.

18. Dalsze przepisy noweli dotyczą aplikacji.

Zagadnienie aplikacji sądowej zostało już omówione w punktach 10—11 cz. I niniejszej pracy.

Znowelizowany art. 72 ust. 2 ustawy, zgodnie zresztą z przyjętą praktyką, stanowi, że aplikant adwokacki odbywający aplikację u adwokata wykonującego zawód indywidualnie otrzymuje takie samo wynagrodzenie jak ustalone przez radę adwokacką wynagrodzenie dla aplikantów odbywających aplikację w zespołach. Patron indywidualny obowiązany jest z wypłaconego wynagrodzenia potrącać i odprowadzać podatek od wynagrodzeń oraz opłacać z własnych funduszy składkę na ubezpieczenie społeczne.

19. Znowelizowany art. 79 dopuszcza występowanie aplikantów adwokackich z substytucji właściwego adwokata we wszystkich sądach i urzędach z wyjątkiem Sądu Najwyższego. Przepis ten nie ogranicza zastępstwa tylko do sądów powszechnych, wobec czego dotyczy także sądów szczególnych, a więc sądownictwa wojskowego i sądownictwa ubezpieczeń społecznych. Ponieważ w zakresie uprawnień aplikantów adwokackich jest to przepis szczególny, przeto sądzić należy, że *lege non distinguente* aplikant adwokacki jest uprawniony do występowania przed sądami wszystkich instancji sądownictwa wojskowego, a także przed Trybunałem Ubezpieczeń Społecznych.

Omawiane uprawnienie nie jest ograniczone stażem aplikacji, tak że aplikant adwokacki może przed sądami i urzędami występować bezzwłocznie po złożeniu ślubowania i przydzieleniu go do zespołu lub do adwokata indywidualnego. Nie wyłącza to jednak odpowiedzialności adwokata

zlecającego aplikantowi zastępstwo wobec władz adwokatury, a ewentualnie i wobec mocodawcy, za dopuszczenie do wystąpienia aplikanta niedostatecznie przygotowanego i wyszkolonego.

20. Zgodnie z art. 80 ustawy aplikant obowiązany jest przystąpić do egzaminu w ciągu roku od zakończenia aplikacji. Ściślejszy termin egzaminu określa się zgodnie z regulaminem kształcenia aplikantów adwokackich i egzaminu adwokackiego.

Przepis art. 80 przewidywał możliwość wielokrotnego przystępowania do egzaminu. Wprowadzony przez nowelę art. 80¹ stanowi, że egzamin ponowny może być składany w zasadzie tylko raz jeden, a na mocy uchwały komisji egzaminacyjnej, opartej na wyjątkowo ważnych przyczynach (uzasadnienie tych przyczyn regulamin nakazuje podać w uchwale komisji), jeszcze ponadto jeden raz. Aplikant adwokacki, który złoży egzamin w drugim terminie i nie zostanie uchwałą komisji dopuszczony do egzaminu po raz trzeci lub który w tym ostatnim wypadku nie złoży egzaminu w trzecim terminie, ulega skreśleniu z listy z mocy znowelizowanego art. 80 ust. 1 pkt 3 ustawy. Skreśleniu ulega również aplikant adwokacki, który bez usprawiedliwionej przyczyny nie przystąpi do egzaminu w wyznaczonym terminie (art. 80 ustawy).

21. Nowela skreśliła art. 4 ust. 1 noweli z dn. 19.XI.1954 r., który był zwykłym przeoczeniem ustawodawcy i w ogóle nie wszedł w życie, oznaczałby on bowiem konieczność włączenia do zespołów aplikantów odbywających aplikację u adwokatów indywidualnych, co stałoby w wyraźnej sprzeczności z art. 75 ust. 2 ustawy.

22. Artykuł 82¹ uprawnia Ministra do zlecenia radzie adwokackiej wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu.

Zgodnie z § 13 rozp. Min. Spraw. z dn. 14.VIII.1950 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 320) postępowanie dyscyplinarne obejmuje dochodzenie i postępowanie przed komisją dyscyplinarną. Wszczęcie postępowania dyscyplinarnego następuje więc przez wszczęcie dochodzenia, to ostatnie zaś wszczyła rzecznik dyscyplinarny. Zgodnie z § 5 rozporządzenia rzecznik działa z ramienia rady i jest związany poleceniem rady co do prowadzenia dochodzenia oraz wniesienia aktu oskarżenia i środków odwoławczych. Minister nie jest więc uprawniony do polecenia bezpośrednio rzecznikowi wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Polecenie takie wydaje on radzie, ale jest ono dla rady wiążące. Otrzymawszy je, rada obowiązana jest zlecić wszczęcie dochodzenia rzecznikowi, związanemu z kolei uchwałą

rady. Minister władny jest przeto zlecić wszczęcie dochodzenia dyscyplinarnego, nie może natomiast zlecić wszczęcia postępowania przed komisją dyscyplinarną.

Rzecznik obowiązany jest wszcząć dochodzenie dyscyplinarne i nie może go zaniechać na podstawie §, 14 rozp. Min. Spraw. z dn. 14.VIII. 1950 r. Na dalszy natomiast tok postępowania dyscyplinarnego Minister nie ma już wpływu (poza rewizją nadzwyczajną — patrz niżej), rada adwokacka więc może według swego uznania wydawać polecenia rzecznikowi co do umorzenia postępowania lub wniesienia aktu oskarżenia i wnoszenia ewentualnych środków odwoławczych (patrz jednak pkt 23).

Polecenie wszczęcia postępowania dotyczyć musi określonego przewinienia ze strony adwokata lub aplikanta adwokackiego (§, 13 rozp. z dn. 14.VIII.1950 r.). Niedopuszczalne zatem byłoby polecenie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego bez określenia przewinienia, np. z tytułu całokształtu działalności danego adwokata lub aplikanta adwokackiego. Powstaje pytanie, czy Minister może polecić wszczęcie postępowania dyscyplinarnego o określone przewinienie, jeżeli postępowanie o to przewinienie zostało już przez rzecznika wszczęte. Sądzić należy, że *ratio legis* przemawia przeciwko dopuszczalności w takim wypadku dania polecenia przez Ministra w celu wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

23. Minister może zawiesić tymczasowo adwokata lub aplikanta adwokackiego w wykonywaniu czynności zawodowych lub aplikanckich. Zawieszenie to może nastąpić, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: 1) Minister polecił w stosunku do danego adwokata lub aplikanta adwokackiego wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, 2) zapoznał się z jego wyjaśnieniami, 3) zawieszenia wymaga interes publiczny (art. 83¹ ustawy). Minister nie jest więc władny zawiesić adwokata (aplikanta adwokackiego), jeżeli nie polecił wszcząć przeciwko niemu postępowania dyscyplinarnego. Jeżeli trafna jest wykładnia, że nie jest dopuszczalne polecenie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przez Ministra wtedy, gdy o to samo przewinienie postępowanie już zostało wszczęte, to dojść należy do wniosku, że wówczas Minister nie jest władny dokonać zawieszenia.

Minister obowiązany jest przed powzięciem decyzji zapoznać się z wyjaśnieniami adwokata (aplikanta adwokackiego), wobec czego obowiązany jest zawiadomić przedtem osobę zainteresowaną, jakie stawiane są jej zarzuty, które spowodowały wydanie przez Ministra polecenia wszczęcia

postępowania dyscyplinarnego. W przeciwnym razie uprawnienie do złożenia wyjaśnień byłoby iluzoryczne.

Ocena, czy interes publiczny wymaga zawieszenia, należy wyłącznie do Ministra.

Decyzja Ministra w sprawie tymczasowego zawieszenia wymaga uzasadnienia. Przemawia za tym art. 75 przep. o postępow. admin., powzięcie bowiem decyzji w przedmiocie zawieszenia nie jest pozostawione całkowicie swobodnemu uznaniu Ministra, skoro poza dokonaniem oceny interesu publicznego koniecznie muszą być jeszcze spełnione inne warunki. Przemawia za tym stanowiskiem także przepis art. 83¹ pkt 3, który uprawnia komisję dyscyplinarną — po wstępnym zbadaniu sprawy — do złożenia Ministrowi wniosku z uzasadnieniem o uchylenie tymczasowego zawieszenia. Uprawnienia tego nie mogłaby należycie wykorzystać komisja dyscyplinarna, gdyby nie znała motywów, którymi kierował się Minister przy wydaniu decyzji o zawieszeniu.

Orzeczone przez Ministra tymczasowe zawieszenie może ulec uchyleniu tylko przez Ministra, i to bądź na wniosek komisji dyscyplinarnej, bądź też bez tego wniosku. Nie może natomiast orzeczonego przez Ministra zawieszenia uchylić ani komisja dyscyplinarna, ani też — w trybie odwołania — Wyższa Komisja Dyscyplinarna.

Tymczasowe zawieszenie orzeczone przez Ministra ustaje z mocy samego prawa z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia komisji dyscyplinarnej (art. 83¹ ust. 2). Ponieważ rewizja nadzwyczajna przysługuje tylko od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej (art. 93), przeto wniesienie takiej rewizji nie ma wpływu na tymczasowe zawieszenie.

Jeżeli Minister, po wydaniu polecenia wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, zarządził tymczasowe zawieszenie, sprawa musi się znaleźć w komisji dyscyplinarnej, gdyż ustawa zakłada wydanie orzeczenia przez komisję dyscyplinarną. W takiej sytuacji rada adwokacka i rzecznik obowiążani są do wniesienia aktu oskarżenia, gdyż tylko w tej drodze może nastąpić wszczęcie postępowania przed komisją dyscyplinarną. Niedopuszczalne zatem byłoby w tym wypadku umorzenie dochodzenia przez rzecznika. W tym zakresie uprawnienia jego wynikające z § 19 rozp. Min. Spraw. z dn. 14.VIII.1950 r. uległy ograniczeniu.

24. Nowela zwiększyła liczbę członków Wyższej Komisji Dyscyplinarnej z 17 do 23 (art. 91 ust. 1). Należy w tym miejscu dodać, że Naczelna Rada Adwokacka dokonała już uzupełniających wyborów do Wyższej Komisji Dyscyplinarnej.

25. Nowela zmieniła organ rozpoznający rewizję nadzwyczajną od prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej. Rewizję rozpoznawać będzie Sąd Najwyższy w składzie 3 sędziów wyznaczonych przez Kolegium administracyjne Sądu Najwyższego przy dokonywaniu podziału czynności.

W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązywać będą przepisy o postępowaniu dyscyplinarnym, w szczególności § 11 rozp. Min. Spraw. z dn. 14.VIII.1950 r. o tajności postępowania.